

MBS027

ARIEL HUNGARY - BIBLIATANÍTÁSOK

MIÉRT ÜDVÖZÍTI ISTEN MA POGÁNYOKAT?

Dr. Arnold Fruchtenbaum

ARIEL
HUNGARY
bibliatanitasok.hu

BIBLIATANITASOK@GMAIL.COM

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS – V. MÓZES 32:8-9

I. A POGÁNYOK KÖZÜL VEGYEN NÉPET AZ Ő NEVÉNEK – APOSTOLOK CSELEKEDETEI 15:13-18

- A. Az Apostolok Cselekedetei 2. előtti helyzet
- B. Messiási küldetés az Ószövetség szerint
 - 1. A kedvezményezettek – Ézsaiás 42:1,6
 - 2. Az időrendi sorrend – Ézsaiás 49:1-13
- C. A pogányok elhívása – Róma 9:1-24
- D. Részeselek: a pogányok helyzete
 - 1. A közbevetett választófal viszonylatában
 - 2. Az Olajfa viszonylatában
- E. A pogányok felelőssége – Róma 15:25-27
- F. A pogányok elhívásának időzítése - Róma 11:25-27

II. A ZSIDÓK FÉLTÉKENYSÉGRE INGERLÉSE – RÓMA 11:11-14

- A. Az etimológia
- B. A jelentés
- C. A cél
- D. A pogányok felelőssége

BEFEJEZÉS

Ímé, eljönnek a napok, azt mondja az Úr; és új szövetséget kötök az Izráel házával és a Júda házával. Jeremiás 31:31

Az elmúlt évszázadokban a kérdés az volt, hogy Isten megvált-e zsidókat ma, ám az I. századi gyülekezetekben a valódi kérdés ez volt: megváltja-e Isten a pogányokat? S ha igen, miért?

BEVEZETÉS – V. MÓZES 32:8-9

Mikor a Felséges örökséget osztott a népeknek; mikor szétválasztá az ember fiait: megszabta a népek határait, Izráel fiainak száma szerint, mert az Úrnak része az ő népe, Jákób néki sorssal jutott öröksége.

Istennek átfogó prófétikus programja van, amely három jól körülhatárolt részre oszlik: Istennek van egy terve Izraelre; van egy terve az egyházra; és van egy terve a pogány nemzetek számára. Isten átfogó prófétikus programjának mindhárom eleme azonban a zsidó nép köré összpontosul, mivel Isten az ő gondoskodásában meghatározta a különböző népek határait – a Mózes által fent leírt versek szerint – azoknak a zsidóknak száma szerint, akik majd szerepet játszanak az adott nemzet történelmében.

A nyolcadik versben Mózes Istent *a Felségesnek* nevezi. I. Mózes 14:18-20 szerint minden alkalommal, amikor Isten *a Felséges* névvel illetik, azzal *a menny és a föld birtokosaként* utalnak rá. E föld birtokosaként tehát úgy osztja föl azt, ahogy neki tetszik, és annyit ad előre egy bizonyos népnek vagy törzsnek, amennyit csak akar. Amikor lefektette például az Egyesült Államok határait, ezt azoknak a zsidóknak száma alapján tette, akik valamilyen szerepet játszanak az amerikai történelemben.

A 9. vers kihirdeti: *Mert az Úrnak része az ő népe, Jákób néki sorssal jutott öröksége.* Amennyiben tehát Istennek van egy programja a pogányok megtérésére, annak valahogyan kapcsolódnia kell a zsidó nép számára fenntartott programjához. A pogány megtéréseknek két oka van, és mindkettő közvetlenül kapcsolódik Istennek a zsidó nép számára fenntartott tervéhez és programjához. Először is, hogy a pogány nemzetek közül népet válasszon magának az ő nevéért, és másodsor, hogy féltékenységre ingerelje a zsidókat.

I. A POGÁNYOK KÖZÜL VEGYEN NÉPET AZ Ő NEVÉNEK – APOSTOLOK CSELEKEDETEI 15:13-18

Az Apostolok Cselekedetei könyvének első hét fejezetében az evangélium kizárólag a zsidó világon belül maradt, ám István megkövezésével a dolgok elkezdtek megváltozni. A 8. fejezetben az evangélium kiment a samáriabeliekhez. Ez a jeruzsálemi gyülekezetben némi meglepődéshez vezetett, ám mivel a samáriabelieknek zsidó őseik voltak, ezt végső soron valahogy még elfogadták. A 9. fejezetben aztán Isten megváltotta Pált, és elhívta a pogányok apostolának. A 10. fejezetben Pétert használta arra, hogy elsőként nyissa meg a gyülekezet ajtaját a körülmetéletlen pogányok előtt. Ez idézte elő az első kavargást Jeruzsálemben, ám miután a 11. fejezetben Péter elmagyarázta, hogy engedelmessé kellett annak a látásnak, amit kapott, az ellentmondás megszűnt. A 13. és 14. fejezetekben azonban kiküldték Pált és Barnabást, akik elsődlegesen pogány gyülekezeteket kezdtek el alapítani, és ezzel ismét felkavarták az ellenkezést.

A 15. fejezetben így összegyűlt az első zsinat Jeruzsálemben, hogy megvitassák a pogányok üdvösségének kérdését: vajon a pogányok egyszerűen kegyelemből, hit által üdvözülnek, vagy körül kell metélniük és betartaniuk a törvényt? Miután Péter és Pál bizonyosságot tett, Jakab, a gyülekezés vezetője felállt, és Apostolok Cselekedetei 15:13-18-ban kihirdette a végső ítéletet: *Miután pedig ők elhallgattak, felele Jakab, mondván: Atyámfiai, férfiak, hallgassatok meg engem! Simeon elbeszélé, mimódon gondoskodott először az Isten, hogy a*

pogányok közül vegyen népet az ő nevének, És ezzel egyeznek a próféták mondásai, mint meg van írva: Ezek után megtérek és felépítem a Dávidnak leomlott sátorát; és annak omladékait helyreállítom, és ismét felállatom azt: Hogy megkeresse az embereknek többi része az Urat, és a pogányok mindnyájan, a kik az én nevemről neveztetnek. Ezt mondja az Úr, ki mindezeket megcselekszi. Tudja az Isten öröktől fogva minden ő cselekedeteit.

A kulcsfontosságú kifejezést a 14. versben találjuk: *hogy a pogányok közül vegyen népet az ő nevének*, ami a pogányok üdvösségének első oka.

A. Az Apostolok Cselekedetei 2 előtti helyzet

Mióta a zsidó nép Ábrahám, Izsák és Jákob óta elkezdett szaporodni, mindig is két Izrael létezett. Izrael egésze, amelybe minden zsidó beletartozik, Ábrahám, Izsák, és Jákob összes leszármazottja. Ám ezen a nagyobb Izraelen belül létezett egy kisebb Izrael, akit a próféták az Izrael maradékának neveztek, Galátzia 6:16-ban Pál őket *Isten Izraelének* nevezi. A zsidó nép ezen része hitte azt, amit Isten Mózesen és a prófétákon keresztül leleplezett. Ézsaiás 8:14-16 rámutat arra, hogy a maradékot a nem maradéktól a törvény és próféták iránti hozzáállásuk különböztette meg: a maradék hitte, amit Isten kijelentett, a nem maradék pedig elutasította azt, amit Isten kijelentett, és a bálványimádást és okkultizmust gyakorolta. Ézsaiás azt is megjövendölte, hogy amikor végre eljön Immánuel, ő lesz az új megoszlási pont a maradék és a nem maradék között: a maradék elfogadja Immánuelet, a nem maradék pedig elutasítja őt.

Ez a program az Újszövetséggel folytatódik, így Pál Róma 11:5-6-ban azt írja, hogy *azért most is van maradék a kegyelemből való választás szerint*. S valóban, ma a maradékot a nem maradéktól az választja el, hogy a maradék hisz Jézus messiási mivoltában, de a nem maradék elutasítja őt (Róma 11:1-14, I. Péter 2:1-10). Ez a program nem változott, ám Isten annyit adott hozzá, hogy most Istennek hasonló elrendezése áll fenn a pogányokkal. A maradék Isten népe Izraelből, az ő nevéért való nép spirituálisan, most pedig Isten a pogányok közül is népet választ, hogy ők is az ő nevéért való nép legyenek. A Messiás testében egységben lesznek zsidók, akik hisznek, és a pogányok, akik hisznek. A zsidó hívőknek azonban kettős állampolgárságuk van, hiszen ők *Isten Izraelének* is tagjai, és az egyház tagjai is.

B. Messiási küldetés az Ószövetség szerint

Ha a korai zsidó hívők kicsit jobban megértették volna az Ószövetség messiási küldetését, vagyis azt, hogy Istennek lesz a pogányok számára üdvösség programja hit által kizárólag kegyelemből, függetlenül a körülmétkedéstől és törvénytől, akkor nem érte volna őket ez meglepetésként.

Már I. Mózes 12:3-ban, amikor Isten szövetséget kötött Ábráhámmal, ezt mondta: *és megáldatnak te benned a föld minden nemzetségei*. Ez az ábrahámi szövetség első megjelenése, és ebben Isten megígérte, hogy az ábrahámi szövetség spirituális áldásai egy nap a pogányokra is kiterjednek. Az ábrahámi szövetség fizikai és spirituális ígéreteket egyaránt tartalmazott. A fizikai ígérek kizárólag a zsidó népre korlátozódtak, a spirituális ígérek azonban a pogányokra is kiterjedtek.

A próféták kihirdették, hogy ezek a spirituális ígérek a Messiáson keresztül jutnak el a pogányokhoz.

1. A kedvezményezettek – Ézsaiás 42:1,6

Ézsaiás kedvenc elnevezése a Messiásra az *Úr Szolgája* és a *Jehova Szolgája* kifejezés. Könyvében számos az „Úr Szolgája” fejezet szerepel. Az egyik ilyen példa a 42. fejezet 1. és 6. verse.

Az első vers így szól: *Ímé az én szolgám, a kit gyámolítok, az én választottam, a kit szívem kedvel, lelkemet adtam ő belé, törvényt beszél a népeknek.*

A 6. vers így hangzik: *Én, az Úr, hívtalak el igazságban, és fogom kezedet, és megőrizlek és népek szövetségévé teszek, pogányoknak világosságává.*

Az első versben Ézsaiás rámutat a Messiás küldetésének részére, miszerint *törvényt beszél a népeknek* (angolban: igazságot, megigazulást hoz a pogányoknak). A 6. versben kihirdeti, hogy a messiási küldetés két népek lesz hasznos. Először is, *népek szövetségévé* teszek, amennyiben a Messiás lesz az, aki betölti Isten minden egyes szövetségi ígérteit a zsidó népek. A *nép* szó itt egyes számú főnév, és a zsidó népre utal. Másodsor, *pogányoknak világosságává* lesz. Ézsaiás nem árulja el az időrendi sorrendet, amelyben ezek az események megtörténnek, csupán annyit, hogy mindkettő megtörténik.

2. Az időrendi sorrend – Ézsaiás 49:1-13

Az 1-4. versek elbátorítatlanodott állapotban jelenítik meg a Messiást, mert Izrael elutasítja messiási állításait. Ezeket a verseket leginkább Jézus a Gecsemáné kertben vívott haláltusájának idejére illeszthetjük. Az evangéliumi írók az ő gyötrelmének csupán egyik szempontját emelik ki, Ézsaiás azonban egy másik szempontot is leleplez: gyötrelmének része volt az is, hogy Izrael elutasította messiási állításait. Emberi szemszögből ez azt jelentené, hogy messiási küldetése kudarcra végződött. Lukács beszámolója szerint a Gecsemáné kertjében folyó haláltusa közben Lukács 22:39-46-ban a Messiás üzenetet kap Istentől az Atyától egy angyalon keresztül.

Az üzenet az 5-6. versekben található: *És most így szól az Úr, a ki engem anyám méhétől szolgáljává alkotott, hogy Jákóbot Ő hozzá megtérítsem és hogy Izrael hozzá gyűjtessék; hiszen tisztelt vagyok az Úr szemeiben és erősségem az én Istenem! Így szól: Kevés az, hogy nekem szolgáljak, a Jákób nemzetségének megépítésére és Izrael megszabadultjainak visszahozására: sőt a népeknek is világosságul adtalak, hogy üdvöm a föld végéig terjedjen!*

Az angyal üzenete a Messiásnak ez: bár a cél az, hogy előidézze Izrael végső helyreállítását, a messiási küldetés nem csupán ebből áll. Az önmagában *túl könnyű*, vagy túl egyszerű küldetés lett volna a Messiásnak, hogy csak Izrael helyreállítója legyen. Így a Messiás Isten *üdvössége a föld végéig*. A föld végéig jelképes kifejezés a nagyobb, pogány világra utal, ahogyan azt Apostolok Cselekedetei 1:8-ban is látjuk. Istennek szélesebb körű küldetése volt a Messiás számára: az, hogy a *pogányok (a népek) világossága legyen*. Isten programjában tehát a Messiás eljön, saját népe elutasítja, s ennek az elutasításnak az eredményeként a *pogányok világosságává* válik. Ezzel betölti a messiási küldetés első részét Ézsaiás 42:6 szerint.

Végül, annak az időszaknak is vége szakad, amikor ő a pogányok világossága, és a 8. vers próféciái következnek: *Így szól az Úr: Jókedvem idején én meghallgattalak, és a szabadulás napján segítettelek; megtartalak és nép szövetségévé teszek, hogy megépítsd a földet, és kioszd az elpusztult örökségeket;*

Egy bizonyos ponton beteljesedik a program azon része, hogy a *pogányok világossága*, és újra Izraellel foglalkozik addig, amíg Izrael nemzetként el nem fogadja őt. Akkor a *nép szövössége* lesz; helyreállítja a teljes népet az ígért földjére, és a föld egészét a népek adja. Az időrendi sorrendet illetően először a *pogányok világossága*, és aztán lesz a *nép szövössége*. Az Ézsaiás 49-ben szereplő időrendi sorrend ugyanaz, mint a Róma 9-11. fejezetekben szereplő sorrend.

A pogányok üdvössége mindig is része volt az ószövetségi messiási küldetésnek, s amennyiben a zsidó hívők ezt felismerték volna, akkor ez nem érte volna őket váratlanul. Az Ószövetségben elmondottokról az Újszövetség elmondja, hogy azok meg is történtek.

C. A pogányok elhívása – Róma 9:1-24

Az 1-23. versekben Pál megerősíti, hogy amit Ézsaiás prófétikusan elmondott, mostanra beteljesült. Rámutat arra, hogy Istent nem lepte meg az, hogy Izrael elutasította a Messiást; ez része volt az isteni tervnek. Ahogyan a 6. vers rámutat, bár Izrael nagy része elutasítja őt, Izrael maradéka elfogadja őt, és ők az igaz Izrael.

Az elutasítás azonban mindenképpen az isteni terv része volt, hiszen az üdvösség üzenete így juthatott el a pogányokhoz, ahogyan Pál a 24. versben írja: *A kívül el is hívott minket nemcsak a zsidók, hanem a pogányok közül is.*

Pál további érvelése során rámutat arra, hogy Isten nem csupán a zsidók Istene. Ő a pogányok, a nem zsidók Istene is. A zsidók Isteneként rendelkezik egy programmal a zsidók üdvözítésére, ám ugyanakkor, mivel a pogányok Istene is, van egy programja a pogányok üdvösségére is. Pál kijelenti, hogy jelenleg a pogány üdvösségi program komolyan elkezdődött, s valóban, mire megírta ezt az apostoli levelet, a pogány hívők száma meghaladta a zsidó hívők számát.

D. Részesek: a pogányok helyzete

Ez természetesen a következő kérdéshez vezetett: „Most, hogy Isten megváltja a körülmetéletlen pogányokat, mert a hitüket a Messiás bűneikért adott halálába és feltámadásába vetették, milyen viszonyban állnak a zsidókkal, és mi a pogányok helyzete kifejezetten a zsidó szövetségekkel kapcsolatban?”

A korai egyházatya, Ágoston óta a pogányok helyzetéről vallott általános tanítás az, hogy az egyház átvette Izrael szövetségeit. Ezt a tanítást kétféleképpen fejezik ki. Az egyik magyarázat szerint, amikor Izrael elutasította a Messiást, Isten az összes szövetségi ígéretet átadta az egyháznak, áthelyezte az egyházra, innen ered az áthelyezés teológiája. Az általánosabban elterjedt mai nézet szerint azonban az egyház átvette Izrael helyét a szövetségek tekintetében, s innen ered a helyettesítő teológia. Ebből adódóan a szövetségek az egyházban, az egyház által és az egyházon keresztül teljesednek be, s ezért nincs a zsidó népnek különleges etnikai jövője. Arra azonban még e szemlélet állítói is ráébrednek, hogy az egyház nem teljesíti be szó szerint ezeket a szövetségi ígéreteket és próféciákat, így azt állítják, hogy ezeket az ígéreteket és próféciákat allegorikusan kell magyarázni. Azt állítják, hogy amikor a Biblia arról ír, hogy a zsidókat egybegyűjtik az ígéret földjére, az nem a zsidók szó szerinti helyreállítását jelenti Izrael földjére, hanem allegorikusan kell értelmezni, és azt jelenti, hogy Isten egybegyűjti a kiválasztottait az egyházba. Így értelmezik az „összegyűjtés próféciák” nagy részét. Így az ő szemszögükből az egyház vette át Izrael szövetségeit.

1. A közbevetett választófal viszonylatában

Az apostol Efézus 2:11-16-ban úgy írja le a pogányok helyzetét, mint akik részesek a közbevetett választófal viszonylatában: *Annakokáért emlékezzetek meg arról, hogy egykor ti a testben pogányok, kiket körülmetéletlenségnek nevez vala amaz úgynevezett s a testen kézzel megcsinált körülmetélkedés, Hogy ti, mondom, abban az időben Krisztus nélkül valók voltatok, Izrael társaságától idegenek, és az ígéret szövetségeitől távolvalók, reménységetek nem vala, és Isten nélkül valók voltatok e világon; Most pedig a Krisztus Jézusban ti, kik egykor távol valátok, közelvalókká lettetek a Krisztus vére által. Mert Ő a mi békességünk, ki egyé tette mind a két nemzetséget, és lerontotta a közbevetett választófalat, Az ellenségeskedést az Ő testében, a parancsolatoknak tételekben való törvényét eltörölvén; hogy ama kettőt egy új emberré teremtsen Ő magában, békességet szerezvén; És hogy megbékéltesse az Istennel mind a kettőt, egy testben a keresztfá által, megölvén ezen az ellenségeskedést.*

Pál rámutat, hogy Isten tett bizonyos szövetségi ígéreteket a zsidó népnek. A 12. versben a *szövetségek* szó azért szerepel a többes számban, mert arról a négy feltétel nélküli, örök szövetségről beszél, amelyeket Isten kötött a zsidó néppel: az ábrahámi szövetség, a földterület szövetsége, a dávidi szövetség, és az új szövetség. Isten áldásai ezen a négy szövetségen keresztül adódnak át. Arra is rámutat, hogy Isten egy ötödik szövetséget is kötött a zsidó néppel, ám a többi négy szövetséggel ellentétben a mózesi törvényt tartalmazó mózesi szövetség feltételes és átmeneti. A mózesi törvény céljai között szerepel többek között az, hogy *közbevetett választófalaként* szolgáljon, s visszatartsa a pogányokat pogány mivoltukban

attól, hogy a zsidó szövetségek spirituális áldásait élvezhessék. Amíg a mózesi törvény érvényben volt, ha egy pogány szeretett volna a szövetségi ígéretekkel és áldásokból részesülni, át kellett térnie a mózesi judaizmusra, körül kellett metélnednie, magára kellett vennie a törvény kötelezettségeit, és úgy kellett élnie, ahogyan egy törvény alatt élő zsidónak. A pogányok tehát prozelitákként előnyre tehetek szert a mózesi judaizmus révén, ám mint pogányok nem. A Messiás halálának egyik következményeként a *közbevetett választófalat, a parancsolatoknak tételekben való törvényét* lerontotta. Ahogyan Pál máshol mondta: „a törvény hatálytalan lett”.

Ennek eredményét Efézus 3:5-6 írja le: *A mely egyéb időkben meg nem ismerttetett az emberek fiaival úgy, a hogy most kijelentetett az Ő szent apostolainak és prófétáinak a Lélek által: Hogy tudniillik a pogányok örökös társak és egyugyanazon test tagjai és részesei az ő ígéretének a Krisztus Jézusban az evangéliom által.*

A pogányok helyzetére vonatkozó kulcsszó a *részesei* szó.

Pál azonban azt nem mondja, hogy a pogányok „elnevői” lettek az ígéretnek – ahogyan azt a helyettesítő teológia tanítja –, azt azonban mondja, hogy *részesei lettek az ígéretnek*. Az ígéret szó egyes számban szerepel, hiszen itt a Messiás személyébe vetett, kegyelemből, hit általi üdvösség kulcsfontosságú ígéretére utal. A pogányok helyzete tehát az, hogy a zsidó szövetségek spirituális áldásainak részesei. A fizikai áldásokban nem vesznek részt, ám a spirituális áldásokban igen.

2. Az Olajfa viszonylatában

Róma 11:16-24-ben Pál híres illusztrációját látjuk az olajfáról, ugyanazt, amit Efézus 2-3 tanított. Az olajfa nem Izraelt jelképezi; Izraelt a természeti ágak jelképezik. Izrael az olajfa tulajdonosa, s ezért nem lehet maga a fa is, hiszen a tulajdonos és az általa tulajdonolt dolog különálló. Az olajfa az egyházat sem jelképezi, sem a pogányokat. A pogányokat a fa vadhajtásai, a vad ágak képviselik. Az olajfa a spirituális áldások helyét jelképezi, amely a pátriárkákban és az ábrahám szövettségben gyökerezik.

Kétféle ág vesz részt a fa áldásaiban a 17. vers szerint: *Ha pedig némely ágak kitörtetek, te pedig vadolajfa létedre beoltattál azok közé, és részese lettél az olajfa gyökerének és zsírjának.*

Pál itt ismét a *részese* szót használja annak megmutatására, hogy a pogányok hogyan viszonyulnak a zsidó szövetségek spirituális áldásaihoz: zsidó és pogány hívők egyaránt részesülnek *az olajfa zsírjából*, nedvéből, vagyis áldásaiból.

Ismétlem, az olajfa nem egyenlő Izraellel, ám a 24. vers szerint Izrael az olajfa birtokosa: *Mert ha te a természet szerint való vadolajfából kivágtattál, és természet ellenére beoltattál a szelid olajfába: mennyivel inkább beoltatnak ezek a természet szerint valók az ő saját olajfájokba.*

Pál az *ő saját olajfájokba* kifejezés használatával megmutatja, hogy maga a fa nem Izrael, ám Izrael a fa tulajdonosa. A pogányok helyzete az, hogy részesülnek a zsidó szövetségek zsidó spirituális áldásaiból.

E. A pogányok felelőssége – Róma 15:25-27

Most pedig megyek Jeruzsálembé, szolgálván a szenteknek. Mert tetszett Macedóniának és Akhájának, hogy a Jeruzsálembeli szentek szegényei részére némileg adakozzanak. Mert tetszett nekik, és tartoznak is velem. Mert ha a pogányok azoknak a spirituális javaiban részesültek, tartoznak nekik viszont szolgálni a testiükben.

Pál itt használja harmadik alkalommal a *részesei* kifejezést, most azonban világosan megkülönbözteti egymástól a spirituális és fizikai áldásokat. A pogány hívők most már *részesei azoknak* (a zsidóknak) *a spirituális javaiban*.

Amint egy pogány hívővé válik, adósságba keveredik. Szerencsére Pál azt is elmondja, hogy hogyan fizethetik meg ezt az adósságot: ha anyagilag osztoznak a zsidó szolgálatokkal. A pogányok felelőssége itt egyénileg és közösen is alkalmazható. Közösen, együttesen akkor, amikor a gyülekezetek meghatározzák a missziós adakozási programjukat, amint növekednek, s egy zsidó szolgálat támogatásával kell kezdeniük. Egyénileg, amint a pogányok feltérképezik missziós adakozásaikat, zsidó szolgálat támogatásával kell kezdeniük. A zsidó szolgálatokkal való anyagi osztozás az, ahogyan a pogány hívők kifizethetik az adósságukat. Az egyén és az Úr közötti magánügy, hogy mely szolgálatot kívánja támogatni az egyén. A kötelezettség a zsidó szolgálatot támogatására egyértelműen tanítja Pál ebben a részben. A pogányok a zsidó spirituális áldások részeseivé váltak, s ezért felelősek a zsidó szolgálatokkal anyagilag osztozni.

F. A pogányok elhívásának időzítése - Róma 11:25-27

Ahogy azt már Ézsaiás 49 is jelezte, miután a Messiás egy ideig a pogányok világossága, ez a program a végéhez érkezik, Isten a zsidó emberekhez fordul, és üdvözítő hitre jutatja őket. Pál ugyanezt a témát folytatja Róma 11:25-26-ban: *Mert nem akarom, hogy ne tudjátok atyámfiái ezt a titkot, hogy magatokat el ne higyjétek, hogy a megkeményedés Izraelre nézve csak részben történt, a meddig a pogányok teljessége bemegyen. És így az egész Izrael megtartatik.*

Pál nem akarja, hogy a pogány hívők két dolog felől *tudatlanok* legyenek. Az első dolog az, hogy Izrael *megkeményedése* részleges, hiszen még mindig vannak olyan zsidó emberek, akik eljutnak a Jézus messiási voltába vetett hitre. Másodszor, Izrael ezen megkeményedése átmeneti, *a meddig a pogányok teljessége bemegyen*. A görög *teljessége* szó „adott szám”-ot jelent. Isten egy adott számú pogányt szándékozik a testébe vinni. Nem leplezte le, hogy mi ez az adott szám, ezért a gyülekezetnek folytatnia kell a bizonyágtevést, és az evangélium megosztását addig, amíg ezt a számot el nem éri. Azon a ponton a program véget ér, és lényegében ekkor történik az elragadtatás. Akkor Isten elkezdi Izraellel foglalkozni újra, egészen addig, *amíg az egész Izrael megtartatik*. Ézsaiás 49 már megpróbáltatta azt, hogy akkor Isten helyreállítja az egész népet az ígért földjén, és az egész földet helyreállítja a népnek.

Ez nem azt jelenti, hogy minden korból minden egyes zsidó ember megtér, ám *a pogányok teljességét* követően egy meghatározott időszak minden egyes zsidó emberét jelenti. Zakariás 13:5-8 szerint a zsidó népesség kétharmada meghal a nagy nyomorúság alatt, és egyharmaduk túléli azt. A teljes, túlélő egyharmad üdvözítő hitre jut, ez az egész Izrael, amely megtér. A pogányok üdvösségének első oka tehát az, hogy a pogányok közül egy népet hívjon ki magának az ő nevéért, amely végső soron Izrael nemzeti megtéréséhez vezet, miután a pogányok teljessége bemegy.

II. A ZSIDÓK FÉLTÉKENYSÉGRE INGERLÉSE – RÓMA 11:11-14

Annakokáért mondom: Avagy azért botlottak-é meg, hogy elessenek? Távol legyen; hanem az ő esetük folytán lett az idvesség a pogányoké, hogy ők felingereltessenek. Ha pedig az ő esetök világnak gazdagsága, és az ő veszteségök pogányok gazdagsága, mennyivel inkább az ő teljességök? Mert néktek mondom a pogányoknak, a mennyiben hát én pogányok apostola vagyok, a szolgálatomat dicsőítem, ha ugyan felingerelhetném az én atyámfiait, és megtarthatnék közülök némelyeket.

A pogányok üdvösségének második oka a zsidók féltékenységre ingerlése. Pál a 11. versben egy kérdéssel kezd: *Avagy azért botlottak-é meg, hogy elessenek?* A görögben a *botlani* szó jelentése „visszafordíthatatlanul elbukik”, soha többé nem képes felállni. Korábban, Róma 9:30-33-ban Pál azt mondta, hogy Izrael megbotlott. A kérdés most tehát az, hogy „vajon

azért botlottak-e meg, hogy helyreállíthatatlanul elbukjanak?” A válasz gyorsan érkezik: *Távol legyen!* A görögben ez a legerősebb módja annak, hogy nemet mondjanak. Ez a legerőteljesebb görög tagadás. Szó szerint ezt jelenti: „Soha ne essen meg!” Ehelyett Izrael botlása révén *az üdvösség eljutott a pogányokhoz*, ám a pogányok üdvösségének célja itt az, hogy féltékenységre ingerelje a zsidókat.

A. Az etimológia

A „féltékenységre ingerelni” kifejezés valójában egyetlen görög szó, a *parazeilao*, ami két görög szó kombinációja. A szó első fele a *para*, melynek jelentése „valami mellé menni”. A szó második része a *zeilos*, amelyből az angol buzgóság szó (zeal) ered. A szótó jelentése „lángolni”, „égésre készíteni”, „sisteregni”, „lángoló vörössé tenni”. A szótó jelentéséből három jelentést származtathatunk: „buzgónak lenni”, „irigynek lenni”, vagy ahogyan itt is használják, „féltékenynek lenni”.

B. A jelentés

Amikor ezt a két szót összevonjuk, azt látjuk, hogy a pogány hívőnek a zsidó hitetlen mellé (*para*) kell mennie, és olyan életet élnie, olyan következetes szóbeli tanúnak kell lennie, hogy végül a zsidó ember elkezd féltékenységgel (*zeilos*) telve égni, sisteregni, amíg végül azt nem mondja: „Mit csinál ez a pogány az én Messiásommal?”, és maga is hívővé válik. Sajnálatos módon az egyház többet tett annak érdekében, hogy haragra ingerelje a zsidókat, mintsem *féltékenységre*. Bár az egyház kudarcot vallott eme elhívás betöltésében, a pogányok egyénileg nem vallottak kudarcot. A zsidó hívők körében, különösen Észak-Amerikában több felmérést is végeztek. Amikor azt kérdést tették fel, hogy „zsidó, vagy pogány hívő vezette az Úrhoz?”, nem csupán az elhanyagolható többség, hanem a jelentős többség azt állította, hogy olyan pogány hívő vezette őket az Úrhoz, aki féltékenységre ingerelte őket.

Emlékeznünk kell arra, hogy senki sem tér meg valaki más életmódja miatt. Az emberek gyakran megpróbálnak „spirituálisak” lenni a zsidóknak szóló bizonyoságtételnek való engedetlenség kapcsán azt állítva, hogy „hát, előttük élem a keresztény életemet, és végül, amikor megkérdezik, hogy mitől vagyok más, majd elmondom nekik.” Ám zsidó szomszédjuk sosem fogja megkérdezni tőlük, hogy mitől mások. Ahogyan Pál korábban a Róma 10:17-ben írta: *Azért a hit hallásból van, a hallás pedig Isten ígéje által.*

Természetesen, ahogyan élünk, összhangban kell állnia azzal, amit hiszünk, prédikálunk és tanítunk, végső soron elő kell állni az evangéliummal azért, hogy a zsidó ember pontosan tudja, miben kell hinnie ahhoz, hogy üdvözülhessen.

Mivel a pogány üdvösség második oka az, hogy a zsidókat ez féltékenységre ingerelje, a 13-14 versekben Pál kijelenti, örül, dicsekszik abban a tényben, hogy Isten elhívta őt a pogányok evangelizálására. Miért örül annyira annak, hogy Isten elhívta a pogányok evangelizálására? Talán azért, mert ez annyival könnyebb? Lehet, hogy az, Pál azonban nem ezt adja meg okként. Pált zsidó rabbinak nevelték, rabbinikus logikát használt, és itt egy példa. Pál örült, hogy Isten pogányok evangelizálására hívta el, mert minél több pogányt vezet az Úrhoz, annál több olyan pogány lesz, akik a zsidókat féltékenységre ingerelhetik, s így sokkal több olyan zsidó lesz, aki hitre jut. Ez elég meggyőző zsidó logika.

C. A cél

Az 1-10. versekben Pál azt állította, hogy még ma is hitre jutnak zsidó emberek. Az 5. vers így szól: *Ekképpen azért most is van maradék a kegyelemből való választás szerint.*

Ám most, *most is*, a 11-14. versek lényege az elsődleges mód, ahogyan Isten a zsidó embereket a Messiásban való hitre vezeti: pogány hívők, akik bizonyoságot tesznek nekik és az életüket ezzel a bizonyossággal összhangban élik, féltékenységre ingerlik őket.

D. A pogányok felelőssége

A pogányok felelőssége az, hogy féltékenységre ingerelje a zsidókat azáltal, ahogyan élnek, és az evangélium szóbeli bizonyosságával, és nem az, hogy haragra ingereljék a zsidókat.

BEFEJEZÉS

V. Mózes 32:8-9 versek szerint a pogány üdvösség mindkét okának Isten zsidó emberek iránti tervéhez és programjához van köze. Az első ok, hogy a pogányok közül egy népet szerezzen magának az ő nevéért, amely végső soron Izrael nemzeti megtéréséhez vezet akkor, amikor a pogányok teljessége bemegy. A második oka a pogányok üdvösségének az, hogy a zsidókat féltékenységre ingerelje, ami a jelenkori maradék üdvösségéhez vezet, s a zsidó emberek hívőkké és *Isten Izraelévé* válnak ma.